TÒA ÁN NHÂN DÂN CẤP CAO TẠI THÀNH PHỐ HỒ CHÍ MINH	**CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM** **Độc lập – Tự do – Hạnh phúc**

Bản án số: 299/2022/HC-PT
Ngày 27– 4 – 2022
V/v khiếu kiện quyết định hành chính về quản lý Nhà nước trong lĩnh vực giải quyết khiếu nại.

NHÂN DANH
NƯỚC CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM

TÒA ÁN NHÂN DÂN CẤP CAO TẠI THÀNH PHỐ HỒ CHÍ MINH

- Thành phần Hội đồng xét xử phúc thẩm gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên tòa: Ông Lê Thành Văn

Các thẩm phán: Ông Phạm Công Mười

Ông Chung Văn Kết

***- Thư ký phiên toà*:** Bà Nguyễn Thị Thúy – Thư ký Toà án nhân dân cấp cao tại Thành phố Hồ Chí Minh.

***- Đại diện Viện kiểm sát nhân dân cấp cao tại Thành phố Hồ Chí Minh tham gia phiên toà*:** Ông Võ Phong Lưu – Kiểm sát viên.

Ngày 27 tháng 4 năm 2022 tại trụ sở Tòa án nhân dân cấp cao tại Thành phố Hồ Chí Minh xét xử phúc thẩm công khai vụ án hành chính phúc thẩm thụ lý số: 327/2021/TLPT-HC ngày 03 tháng 6 năm 2021 về việc "*Khiếu kiện quyết định hành chính về quản lý Nhà nước trong lĩnh vực giải quyết khiếu nại*".

Do Bản án hành chính sơ thẩm số: 534/2021/HC-ST ngày 20 tháng 4 năm 2021 của Tòa án nhân dân Thành phố Hồ Chí Minh bị kháng cáo.

Theo Quyết định đưa vụ án ra xét xử phúc thẩm số: 359/2022/QĐ-PT ngày 25/3/2022; giữa các đương sự:

- *Người khởi kiện*: Ông Trần Quốc B (có mặt)

Địa chỉ: 242/20 Bùi Viện, phường Phạm Ngũ Lão, Quận 1, Thành phố Hồ Chí Minh.

- *Người bị kiện:* Chủ tịch Ủy ban nhân dân Quận 1

Địa chỉ: 47 Lê Duẫn, phường Bến Nghé, Quận 1, Thành phố Hồ Chí Minh.

Người đại diện ủy quyền của người bị kiện theo Giấy ủy quyền số 13/GUQ-UBND ngày 07/12/2020: Ông Vũ Nguyễn Quang V - Phó Chủ tịch (vắng mặt).

- *Người kháng cáo*: Người khởi kiện ông Trần Quốc B và kháng nghị của Viện trưởng Viện kiểm sát nhân dân Thành phố Hồ Chí Minh.

NỘI DUNG VỤ ÁN:

***Đơn khởi kiện, Bản tự khai, Biên bản đối thoại, người khởi kiện ông Trần Quốc B trình bày*:**

Ông Trần Quốc B và bà Nguyễn Thị Phương L là đồng sở hữu căn nhà số 242/20 Bùi Viện, phường Phạm Ngũ Lão, Quận 1, Thành phố Hồ Chí Minh theo Giấy chứng nhận quyền sở hữu nhà ở và quyền sử dụng đất ở số 5797/2008/UB-GCN ngày 20/12/2008.

Đầu năm 2013, ông Trần Quốc B phát hiện nhà số 242/18 Bùi Viện, phường Phạm Ngũ Lão, Quận 1, Thành phố Hồ Chí Minh được Giấy chứng nhận quyền sở hữu nhà ở và quyền sử dụng đất ở số 2778/UB-GCN ngày 25/4/2008 được cấp lấn ra phần hẻm (1m x 8m) giữa 2 nhà: Là không đúng pháp luật, gây ảnh hưởng đến quyền, lợi ích hợp pháp của gia đình ông. Ngày 02/6/2014, Ông Trần Quốc B đã nộp đơn khiếu nại gửi Ủy ban nhân dân Quận 1.

Ngày 29/7/2014, Ủy ban nhân dân Quận 1 ban hành Văn bản số 1709/TNMT-UBND: về việc trả lời liên quan đến nhà, đất tại địa chỉ số 242/18 Bùi Viện, phường Phạm Ngũ Lão. Ông Trần Quốc B không đồng ý với giải quyết của Ủy ban nhân dân Quận 1 nên tiếp tục khiếu nại lên Ủy ban nhân dân Thành phố.

Ngày 17/3/2016, Ủy ban nhân dân Thành phố ban hành Văn bản số 210/VP-ĐTMT chuyển khiếu nại của ông Trần Quốc B đến Sở Tài nguyên Môi trường.

Ngày 16/8/2016, Sở Tài nguyên Môi trường ban hành Văn bản số 1238/PC-TTS và Văn bản số 1419/TNMT-TTr ngày 14/9/2016: Hướng dẫn ông Trần Quốc B đến Ủy ban nhân dân Quận 1 để giải quyết vụ việc.

Ngày 02/11/2016, Ủy ban nhân dân Thành phố ban hành Văn bản số 12908/NCPC-VP: Hướng dẫn ông gửi đơn khiếu nại đến Chủ tịch Ủy ban nhân dân Quận 1 để được xem xét giải quyết theo thẩm quyền.

Ủy ban nhân dân Thành phố ban hành Văn bản số 1636/UBND-NCPC ngày 03/5/2019: Giao Chủ tịch Ủy ban nhân dân Quận 1 tiếp xúc ông Trần Quốc B để xác định nội dung khiếu nại và giải quyết đơn của ông Trần Quốc B theo đúng chỉ đạo của Ủy ban nhân dân Thành phố tại Công văn số 10390/VP-TCD ngày 21/9/2018 của Ủy ban nhân dân Thành phố.

Ngày 12/8/2019, Ủy ban nhân dân Quận 1 lập Biên bản làm việc số 364/BB-TNMT ghi nhận: Ông Trần Quốc B khiếu nại việc Ủy ban nhân dân Quận 1 cấp Giấy chứng nhận quyền sở hữu nhà ở và quyền sử dụng đất ở số 2778/UB-GCN

ngày 25/4/2008 tại địa chỉ số 242/18 Bùi Viện, phường Phạm Ngũ Lão, Quận 1 sai diện tích lấn ra phần hẻm (1m x 8m) giữa 2 nhà, sai phép xây dựng, gây uy hiếp an toàn công trình liền kề là gia đình ông Trần Quốc B.

Ngày 24/10/2019, Chủ tịch Ủy ban nhân dân Quận 1 ban hành Thông báo số 432/TB-UBND, với lý do: Không liên quan trực tiếp đến quyền và lợi ích hợp pháp của người khiếu nại là ông Trần Quốc B là trái quy định pháp luật. Do vậy, ông Trần Quốc B khởi kiện yêu cầu hủy Thông báo số 432/TB-UBND ngày 24/10/2019.

Người bị kiện Chủ tịch Ủy ban nhân dân Quận 1 có Văn bản số 2237/UBND-TNMT ngày 16 tháng 9 năm 2020 có ý kiến như sau:

Ủy ban nhân dân Quận 1 có nhận được Công văn 1636/UBND-NCPC ngày 03/5/2019 của Ủy ban nhân dân Thành phố Hồ Chí Minh về xử lý đơn của ông Trần Quốc B, theo đó "Giao cho Chủ tịch Ủy ban nhân dân Quận 1 tiếp xúc ông Trần Quốc B để xác định nội dung khiếu nại và giải đơn của ông Trần Quốc B theo đúng chỉ đạo của Ủy ban nhân dân thành phố tại Công văn số 10390/VP-TCD ngày 21 tháng 9 năm 2018 của Văn phòng Ủy ban nhân dân thành phố".

Ngày 01/7/2019, Ban tiếp công dân Quận 1 có Biên bản ghi nhận ý kiến của ông Trần Quốc B, yêu cầu được nộp đơn khiếu nại và giải quyết khiếu nại, ban hành quyết định giải quyết khiếu nại.

Ngày 03/7/2019, Chủ tịch Ủy ban nhân dân Quận 1 tiếp dân định kỳ liên quan đến việc thực hiện ý kiến chỉ đạo của Ủy ban nhân dân Thành phố Hồ Chí Minh đề nghị ông Trần Quốc B xác định rõ nội dung và nộp đơn để Ủy ban nhân dân quận giải quyết theo đúng Luật Khiếu nại.

Ngày 04/7/2019, ông Trần Quốc B có đơn khiếu nại Giấy chứng nhận quyền sở hữu nhà ở và quyền sử dụng đất ở số 2778/UB-GCN ngày 25/4/2008 do Ủy ban nhân dân Quận 1 cấp cho bà Nguyễn Thị Btại địa chỉ số 242/18 Bùi Viện, phường Phạm Ngũ Lão, Quận 1 với lý do Ủy ban nhân dân Quận 1 cấp Giấy chứng nhận tại địa chỉ trên có diện tích đất tăng từ 28m^2 thành 37,16m^2 và công nhận công trình xây dựng không có giấy phép xây dựng.

Ngày 06/8/2019, Phòng Tài nguyên và Môi trường Quận 1 có mời ông Trần Quốc B và Ban Tiếp công dân Quận 1 đến làm việc để xác định lại nội dung đơn của ông Trần Quốc B. Tuy nhiên, ông Trần Quốc B vắng mặt (kèm Biên bản làm việc số 362/BB-TNMT ngày 08/8/2019 của Phòng Tài nguyên và Môi trường Quận 1).

Ngày 08/8/2019 Phòng Tài nguyên và Môi trường Quận 1 tiếp tục mời ông Trần Quốc B và Ban Tiếp công dân Quận 1 đến làm việc để xác định lại nội dung đơn ngày 04/7/2019 và đơn ngày 23/7/2019 của ông Trần Quốc B.

Biên bản làm việc số 364/BB-TNMT ngày 12/8/2019 của Phòng Tài nguyên và Môi trường Quận 1 ghi nhận ý kiến của ông Trần Quốc B như sau:

1. Ông Trần Quốc B khiếu nại việc Ủy ban nhân dân Quận 1 cấp Giấy chứng nhận quyền sở hữu nhà ở và quyền sử dụng đất ở số 2778/UB-GCN ngày

25/4/2008 tại địa chỉ số 242/18 Bùi Viện, phường Phạm Ngũ Lão, Quận 1 có diện tích đất tăng từ 28m^2 thành 37,16m^2 là trái quy định pháp luật.

2. Ông Trần Quốc B khiếu nại việc Ủy ban nhân dân Quận 1 cấp Giấy chứng nhận quyền sở hữu nhà ở và quyền sử dụng đất ở số 2778/UB-GCN tại địa chỉ số 242/18 Bùi Viện, phường Phạm Ngũ Lão, Quận 1 công nhận công trình xây dựng không có giấy phép xây dựng.

3. Ông Trần Quốc B khiếu nại công trình nhà số 242/18 đường Bùi Viện, phường Phạm Ngũ Lão, Quận 1 xây dựng không có Giấy phép xây dựng có phần công trình gây uy hiếp an toàn công trình liền kề là gia đình ông.

Từ những khiếu nại trên, ông Trần Quốc B yêu cầu:

- Đối với nội dung (1) và số (2), ông Trần Quốc B yêu cầu Ủy ban nhân dân Quận thu hồi Giấy chứng nhận quyền sở hữu nhà ở và quyền sử dụng đất ở số 2778/UB-GCN ngày 25/4/2008 cấp tại địa chỉ 242/18 Bùi Viện. Nội dung này được Ủy ban nhân dân Quận 1 xem xét tại Thông báo số 432.

- Đối với nội dung số (3), ông Trần Quốc B yêu cầu mời Sở Xây dựng Thành phố Hồ Chí Minh tham gia để xác định công trình 242/18 Bùi Viện là công trình xây dựng sai phép hay công trình xây dựng không phép, xác định công trình 242/18 Bùi Viện là xây dựng mới và diện tích xây dựng nằm ngoài chủ quyền.

Ngày 24/10/2019, Ủy ban nhân dân Quận 1 có Thông báo số 432/TB-UBND về việc khiếu nại không đủ điều kiện thụ lý giải quyết do ông Trần Quốc B và bà Nguyễn Thị Phương L là đồng sở hữu căn nhà số 242/20 Bùi Viện, phường Phạm Ngũ Lão, Quận 1. Giấy chứng nhận quyền sở hữu nhà ở và quyền sử dụng đất ở số 2778/UB-GCN ngày 25/4/2008 do Ủy ban nhân dân Quận 1 cấp cho bà Nguyễn Thị B tại địa chỉ số 242/18 Bùi Viện, phường Phạm Ngũ Lão, Quận 1 địa chỉ số 242/18 Bùi Viện, phường Phạm Ngũ Lão, Quận 1 bị khiếu nại không liên quan trực tiếp đến quyền và lợi ích hợp pháp của người khiếu nại là ông Trần Quốc B.

Ông Trần Quốc B (là đồng sở hữu nhà số 242/20 Bùi Viện) không phải đồng sở hữu hoặc thừa kế đối với 242/18 Bùi Viện, phường Phạm Ngũ Lão, Quận 1. Do đó, Giấy chứng nhận quyền sở hữu nhà ở và quyền sử dụng đất ở số 2778/UB-GCN ngày 25/4/2008 do Ủy ban nhân dân Quận 1 cấp cho bà Nguyễn Thị B không liên quan trực tiếp đến quyền, lợi ích hợp pháp của ông Trần Quốc B. Căn cứ Khoản 2 Điều 11 Luật Khiếu nại năm 2011 thì trường hợp trên không được giải quyết.

Chủ tịch Ủy ban nhân dân Quận 1 không đồng ý với yêu cầu khởi kiện của ông Trần Quốc B về việc hủy Thông báo số 432/TB-UBND ngày 24/10/2019.

Tại bản án hành chính sơ thẩm số 534/2021/HC-ST ngày 20 tháng 4 năm 2021 của Tòa án nhân dân Thành phố Hồ Chí Minh đã quyết định:

Căn cứ Điều 32, Điều 60, Điều 116, Khoản 1 Điều 157, Điều 158, Điều 193, Điều 206 Luật Tố tụng hành chính 2015; Khoản 2 Điều 11, Điều 18 Luật Khiếu nại năm 2011; Nghị quyết 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy

ban Thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng Án phí và Lệ phí Tòa án;

Tuyên xử:

Bác yêu cầu khởi kiện của ông Trần Quốc B về việc yêu cầu hủy Thông báo số 432/TB-UBND ngày 24 tháng 10 năm 2019 của Chủ tịch Ủy ban nhân dân Quận 1, về việc khiếu nại không đủ điều kiện thụ lý giải quyết.

Ngoài ra, Tòa án cấp sơ thẩm còn tuyên về án phí hành chính sơ thẩm và quyền kháng cáo theo quy định pháp luật.

Sau khi xét xử sơ thẩm, ngày 29/3/2021 người khởi kiện ông Trần Quốc B làm đơn kháng cáo toàn bộ bản án sơ thẩm.

Ngày 29/4/2021 Viện trưởng Viện kiểm sát nhân dân Thành phố Hồ Chí Minh có quyết định số 3631/QĐ-VKS-HC kháng nghị toàn bộ bản án sơ thẩm.

Tại phiên tòa phúc thẩm:

Người kháng cáo giữ nguyên yêu cầu kháng cáo.

Đại diện Viện kiểm sát cấp cao giữ nguyên yêu cầu kháng nghị.

Kiểm sát viên tham gia phiên tòa phúc thẩm phát biểu quan điểm của Viện kiểm sát đối với việc giải quyết vụ án:

Về việc tuân theo pháp luật trong quá trình giải quyết vụ án ở giai đoạn phúc thẩm: Thẩm phán – Chủ tọa phiên tòa và Hội đồng xét xử đã thực hiện đúng theo quy định của Luật tố tụng hành chính; các đương sự tham gia tố tụng tại phiên tòa chấp hành đúng quyền và nghĩa vụ theo quy định của Luật tố tụng hành chính.

Về nội dung: Ông Trần Quốc B cho rằng việc Ủy ban nhân dân Quận 1 cấp giấy chứng nhận quyền sử dụng đất cho căn nhà 242/18 ảnh hưởng quyền lợi hợp pháp của mình, Ủy ban nhân dân thành phố đã có công văn yêu cầu Ủy ban nhân dân Quận 1 xem xét giải quyết, việc Ủy ban nhân dân Quận 1 có thông báo không giải quyết lý do ông Trần Quốc B không có quyền khiếu nại là không đúng. Do đó, đề nghị Hội đồng xét xử chấp nhận kháng cáo của ông Trần Quốc B, chấp nhận kháng nghị của Viện trưởng Viện kiểm sát nhân dân Thành phố Hồ Chí Minh, sửa án sơ thẩm, hủy Thông báo số 432 của Chủ tịch Ủy ban nhân dân Quận 1. Buộc Chủ tịch Ủy ban nhân dân Quận 1 xem xét giải quyết khiếu nại của ông Trần Quốc B.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Căn cứ các chứng cứ có tại hồ sơ, lời trình bày của người khởi kiện, quan điểm của Viện kiểm sát. Hội đồng xét xử phúc thẩm xét thấy việc Toà sơ thẩm

bác yêu cầu khởi kiện của ông Trần Quốc B là không có căn cứ, trái pháp luật, bởi các lẽ sau:

[1] Ông Trần Quốc B là đồng sở hữu căn nhà số 242/20 liền kề với căn nhà số 242/18 Bùi Viện, phường Phạm Ngũ Lão, Quận 1, Thành phố Hồ Chí Minh, ở giữa 02 nhà có khe trống. Tuy nhiên, khi cấp giấy chứng nhận quyền sở hữu nhà ở, quyền sử dụng đất ở cho căn nhà số 242/18, Ủy ban nhân dân Quận 1 cấp luôn phần khe trống tiếp giáp giữa hai căn nhà, vì vậy ông Trần Quốc B cho rằng việc cấp giấy chứng nhận của Ủy ban nhân dân Quận 1 là xâm phạm đến quyền và lợi ích hợp pháp, nên ông Trần Quốc B có đơn khiếu nại đến Ủy ban nhân dân Quận 1 là phù hợp với Điều 7 và Điều 8 Luật khiếu nại năm 2011.

[2] Vấn đề đặc ra ở đây là ông Trần Quốc B có quyền khiếu nại đối với việc Ủy ban nhân dân Quận 1 cấp giấy chứng nhận quyền sở hữu nhà và quyền sử dụng đất căn nhà 242/18 đường Bùi Viện, phường Phạm Ngũ Lão không?

- Chứng cứ có tại hồ sơ cho thấy ông Trần Quốc B và bà Nguyễn Thị Phương L là chủ sở hữu căn nhà 242/20 đường Bùi Viện, phường Phạm Ngũ Lão. Khi phát hiện cơ quan chức năng cấp giấy chứng nhận quyền sở hữu nhà ở và quyền sử dụng đất căn nhà 242/18 đường Bùi Viện lấn ra phần hiên (1x 8m) thì ông Trần Quốc B, bà Nguyễn Thị Phương L có quyền khiếu nại cơ quan chức năng yêu cầu xem xét lại hành vi hành chính trong việc cấp giấy chứng nhận quyền sở hữu nhà ở và quyền sử dụng đất đối với căn nhà 242/18 được quy định tại khoản 1 Điều 2 Luật khiếu nại. Cơ quan cấp giấy cụ thể ở đây là Ủy ban nhân dân Quận 1, phải có trách nhiệm giải quyết khiếu nại của ông Trần Quốc B, quá trình giải quyết chấp nhận khiếu nại hay không chấp nhận khiếu nại là quyền của Ủy ban nhân dân Quận 1. Căn nhà số 242/18 và căn nhà 242/20 đường Bùi Viện liền kề nhau, ông Trần Quốc B là chủ sở hữu căn nhà 242/20 có quyền khiếu nại hoặc khởi kiện đối với việc cấp giấy chứng nhận quyền sở hữu nhà ở và quyền sử dụng đất đối với nhà 242/18 nếu ông Trần Quốc B cho rằng việc cấp giấy của cơ quan chức năng có xâm hại đến quyền và lợi hợp pháp của ông.

Việc Ủy ban nhân dân Quận 1 viện dẫn khoản 2 Điều 11 Luật khiếu nại ban hành thông báo cho rằng ông Trần Quốc B không có liên quan gì đến việc cấp giấy chứng nhận quyền sở hữu nhà ở và quyền sử dụng đất đối với nhà 242/18 nên không đủ điều kiện để thụ lý giải quyết là không đúng.

Từ những phân tích trên có căn cứ chấp nhận kháng cáo của ông Trần Quốc B và kháng nghị của Viện trưởng Viện kiểm sát nhân dân Thành phố Hồ Chí Minh.

[4] Do yêu cầu kháng cáo được chấp nhận nên ông Trần Quốc B không phải chịu án phí hành chính phúc thẩm.

[5] Các quyết định khác của bản án sơ thẩm không có kháng cáo, không bị kháng nghị đã có hiệu lực thi hành kể từ ngày hết thời hạn kháng cáo, kháng nghị theo quy định pháp luật.

Vì các lẽ trên;

QUYẾT ĐỊNH:

Căn cứ khoản 2 Điều 241 Luật tố tụng hành chính.

1/ Chấp nhận kháng cáo của ông Trần Quốc B; chấp nhận kháng nghị của Viện trưởng Viện kiểm sát nhân dân Thành phố Hồ Chí Minh.

Sửa Bản án hành chính sơ thẩm số 534/2021/HCST ngày 20/4/2021 của Tòa án nhân dân Thành phố Hồ Chí Minh. Tuyên xử:

Chấp nhận yêu cầu khởi kiện của ông Trần Quốc B:

Hủy Thông báo số 432/TB-UBND ngày 24 tháng 10 năm 2019 của Chủ tịch Ủy ban nhân dân Quận 1, về việc khiếu nại không đủ điều kiện thụ lý giải quyết.

2/ Án phí hành chính:

Chủ tịch Ủy ban nhân dân Quận 1, Thành phố Hồ Chí Minh phải chịu 300.000 đồng án phí hành chính sơ thẩm.

Ông Trần Quốc B không phải chịu án phí hành chính sơ thẩm và phúc thẩm, được nhận lại vào số tiền tạm ứng đã nộp theo các biên lai thu số AA/2019/0045940 ngày 03 tháng 4 năm 2020 và số AA/2019/0094143 ngày 14/5/2021 của Cục thi hành án dân sự Thành phố Hồ Chí Minh.

Các quyết định khác của bản án sơ thẩm không có kháng cáo, không bị kháng nghị đã có hiệu lực thi hành kể từ ngày hết thời hạn kháng cáo, kháng nghị theo quy định pháp luật.

Bản án phúc thẩm có hiệu lực pháp luật kể từ ngày tuyên án.

Nơi nhận:
- Tòa án nhân dân tối cao(1);
- TAND cấp cao tại TP.HCM(1);
- VKSND cấp cao tại TP.HCM(1);
- TAND TP.HCM(1);
- VKSND TP.HCM(1);
- Cục THADS TP.HCM(1);
- NKK(1);
- NBK(1);
- Lưu HS (1), VP (2) N.THUY 15b.

TM.HỘI ĐỒNG XÉT XỬ PHÚC THẨM
THẨM PHÁN-CHỦ TỌA PHIÊN TÒA

(Đã ký)

Lê Thành Văn